

PATVIRTINTA Trakų r.
Rūdiškių muzikos
mokyklos direktoriaus
2017 m. rugpjūčio 31 d.
įsakymu Nr. V-49

SMURTO IR PATYČIŲ PREVENCIJOS IR INTERVENCIJOS VYKDYMO

TRAKŲ R. RŪDIŠKIŲ MUZIKOS MOKYKLOJE

TVARKA

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Trakų r. Rūdiškių muzikos mokyklos (toliau- mokykla) smurto prevencijos ir intervencijos vykdymo mokykloje tvarka (toliau-tvarka) parengta vadovaujantis smurto ir patyčių prevencijos įgyvendinimo rekomendacijomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2017 m. kovo 22 d. įsakymu Nr. V-190 „Dėl smurto prevencijos įgyvendinimo mokyklose rekomendacijų patvirtinimo“.
2. Ši tvarka nustato mokyklos direktoriaus, dalyko mokytojų, koncertmeisterių, kitų mokyklos darbuotojų, mokinių, jų tėvų (globėjų, rūpintojų) veiklą, sukuriant sveiką, saugią, užkertančią kelią bet kokioms smurto apraiškoms ir žalingiems įpročiams aplinką mokykloje.
3. Mokyklos direktorius, darbuotojai, mokiniai, jų tėvai vykdydami smurto ir patyčių prevenciją mokykloje vadovaujasi LR Švietimo įstatymo 56 straipsnio 17 punktu, LR Vaiko teisių pagrindų įstatymu (1996 m. kovo 14 d. Nr. I-1234), Mokyklos nuostatais, Mokyklos vidaus tvarkos taisyklėmis, Mokymo sutartimi, Mokytojų, koncertmeisterių, darbuotojų pareigybės aprašymais, Rekomendacijomis dėl poveikio priemonių taikymo netinkamai besielgiantiems mokiniams (patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. rugpjūčio 28 d. įsakymu Nr. 1268), mokyklos direktoriaus įsakymais, šia tvarka ir kitais teisės aktais, reglamentuojančiais smurto ir patyčių prevenciją.
4. Tvarkos tikslas - siekiant ugdyti pozityvų mokinio elgesį ir sukurti draugišką ir saugią atmosferą, nustatyti, kokie turi būti daromi veiksmai individualiu, klasės, meno kolektyvo, mokyklos, šeimos lygmeniu, siekiant užkirsti kelią smurtui ir patyčioms.
5. Tvarka remiasi šiais principais:
 - 5.1. į smurtą ir patyčias būtina reaguoti nepriklausomai nuo jų turinio (dėl lyties, seksualinės orientacijos, negalės, religinės ar tautinės priklausomybės, išskirtinių bruožų ar kt.) ir formos;
 - 5.2. kiekvienas mokyklos administracijos darbuotojas, dalyko mokytojas, koncertmeisteris ar kitas darbuotojas, mokinys, pastebėjęs ar sužinojęs apie smurtą ar patyčias, turi reaguoti ir jį stabdyti;
 - 5.3. darbuotojai veiksmy imasi visais atvejais, nepriklausomai nuo pranešančiųjų apie smurtą ar patyčias amžiaus ir pareigų;
 - 5.4. kiekvienas mokyklos bendruomenės narys geba tinkamai reaguoti patyčių situacijoje.
6. Tvarroje vartojamos sąvokos:
 - 6.1. **Patyčios** - tai psichologinę ar fizinę jėgos persvarą turinčio asmens ar asmenų grupės tyčiniai, pasikartojantys veiksmai, siekiant pažeminti, įžeisti, įskaudinti ar kaip kitaip sukelti psichologinę ar fizinę žalą kitam asmeniui.
 - 6.1.1. **žodinės patyčios**: pravardžiavimas, grasinimas, ujimas, užgauliojimas, užkabinėjimas, erzinimas, žeminimas ir kt.;
 - 6.1.2. **fizinės patyčios**: mušimas, spardymas, spaudimas, dusinimas, užkabinėjimas, turtinė žala ir kt.;
 - 6.1.3. **socialinės patyčios**: socialinė izoliacija arba tyčinė atskirtis, gandų skleidimas ir kt.;

6.1.4. **elektroninės patyčios**: skaudinančių ir gąsdinančių asmeninių tekstinių žinučių ir/ar paveikslėlių siuntinėjimas, viešų gandų skleidimas, asmeninių duomenų ir komentarų skelbimas, tapatybės pasisavinimas, siekiant sugriauti gerą vardą arba santykius, pažeminti ir kt.

6.2. **Smurto ar patyčių prevencija** - veikla, skirta patyčių rizikai mažinti, imantis mokyklos bendruomenės narių (mokinių, administracijos atstovų, dalyko mokytojų, koncertmeisterių, kitų darbuotojų, tėvų (globėjų, rūpintojų) švietimo, informavimo ir kitų priemonių.

6.3. **Smurto ar patyčių intervencija** - visuma priemonių, taikomų smurto ar patyčių atveju, visiems patyčių dalyviams (patinantiems, besityčiojantiems, stebėtojams), esant poreikiui įtraukiant jų tėvus (globėjus, rūpintojus).

6.4. **Smurto ar patyčių prevencijos ir intervencijos stebėseną** - patyčių situacijos mokykloje stebėjimas, renkant, analizuojant faktus ir informaciją, svarbią šio reiškinio geresniam pažinimui bei valdymui, reiškinio tolimesnės raidos ir galimo poveikio prognozavimas.

II. SMURTO, PATYČIŲ STEBĖSENA IR PREVENCIJA MOKYKLOJE

7. Smurto ir patyčių prevencija ir intervencija yra svarbi mokyklos veiklos dalis, kurios planavimu, organizavimu ir stebėseną rūpinasi mokyklos direktorius, dalyko mokytojai, o ją vykdančią dalyvauja visi mokyklos bendruomenės nariai.

8. Mokyklos direktorius yra atsakingas už šios tvarkos parengimą ir vykdymą, už stebėsenos rezultatais paremtą smurto ir patyčių prevencijos priemonių plano parengimą, vykdymą ir pristatymą mokyklos bendruomenei.

9. Smurto ir patyčių prevencijos ir intervencijos vykdymo tvarkos įgyvendinimą koordinuoja direktoriaus paskirtas darbuotojas, kuris kasmet:

9.1. inicijuoja mokyklos bendruomenės narių apklausą ir apibendrina jos rezultatus;

9.2. atlieka mokykloje fiksuotų pranešimų apie smurtą ir patyčias analizę;

9.3. remdamasis apklausos ir pranešimų apie smurtą ir patyčias analizės duomenimis, rengia patyčių prevencijos ir intervencijos priemonių planą;

9.4. aptaria turimą informaciją, svarsto prevencijos ir intervencijos priemonių taikymo plano turinį metodinės tarybos posėdyje;

9.5. teikia siūlymus mokyklos direktoriui dėl smurto ir patyčių prevencijos ir intervencijos priemonių įgyvendinimo mokykloje;

9.6. atlieka kitus mokyklos patyčių prevencijos ir intervencijos vykdymo tvarkoje numatytus veiksmus.

10. Dalyko mokytojai, kolektyvų vadovai kasmet išanalizuoja ir apibendrina turimus pranešimus apie patyčias, informuoja direktorių apie prevencijos, intervencijos taikomų priemonių rezultatus klasėje, teikia kitą svarbią informaciją, susijusią su smurtu ir patyčiomis.

III. PATYČIŲ INTERVENCIJA MOKYKLOJE

11. Visais įtariamų ir realių smurto bei patyčių atvejais kiekvienas mokyklos administracijos darbuotojas, dalyko mokytojas, kitas darbuotojas, mokinys reaguodamas:

12.1. įsikiša įtarus ir/ar pastebėjus smurtą ar patyčias - nutraukia bet kokius tokį įtarimą keliančius veiksmus;

12.3. jei asmeniui reikia pagalbos, kreipiasi į pagalbą galinčius suteikti asmenis (tėvus (globėjus, rūpintojus) ar mokyklos darbuotojus) ar institucijas (pvz., policija, greitoji pagalba);

12.4. informuoja dalyko mokytoją, direktoriaus pavaduotoją ugdymui apie įtariamą ir/ar įvykusias patyčias, elektroninių patyčių atveju pateikia išsaugotus įrodymus;

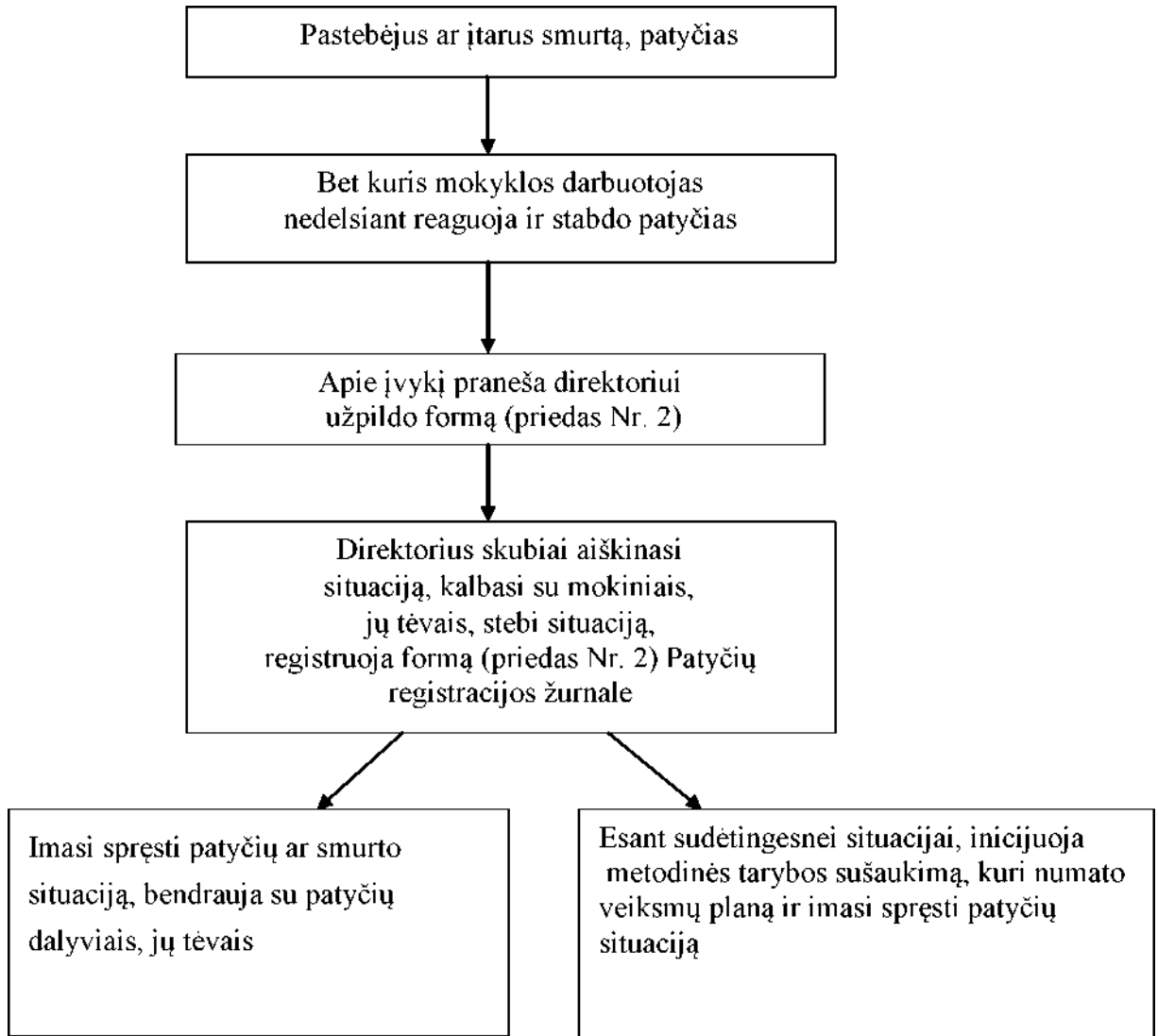
13. Dalyko mokytojas, direktoriaus pavaduotojas ugdymui, gavęs informaciją apie įtariamą ir/ar įvykusias patyčias, smurtą:

- 13.1. išsiaiškina situaciją, nustato, ar tai patyčių/smurto atvejis;
- 13.2. pasitvirtinus patyčių atvejui, užpildo pranešimo apie patyčias formą (2 priedas), ją perduoda mokyklos direktoriui.
- 13.3. toliau stebi situaciją, bendradarbiauja su direktoriumi ir informuoja apie pokyčius.
14. Gavęs informaciją apie patyčias/smurta mokyklos direktorius:
 - 14.1. užpildytą formą registruoja patyčių registracijos žurnale (žurnalas laikomas raštinėje);
 - 14.2. imasi spresti smurto ar patyčių situaciją;
 - 14.3. priima sprendimą dėl švietimo pagalbos priemonių taikymo.
15. Mokiniai pasityčiojus iš administracijos darbuotojo, dalyko mokytojo, koncertmeisterio ar kito darbuotojo, asmuo gavęs informaciją, pastebėjęs ir/ar įtaręs patyčias, informuoja mokyklos direktorių, kuris priima sprendimą dėl poveikių taikymo.
16. Administracijos darbuotojui, dalyko mokytojui, koncertmeisteriui ar darbuotojui pasityčiojus iš vaiko, asmuo gavęs informaciją, pastebėjęs ir/ar įtaręs patyčias informuoja mokyklos direktorių, kuris priima sprendimą dėl poveikio priemonių taikymo.

IV. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

17. Mokiniai, mokyklos darbuotojai, dalyko mokytojai, koncertmeisteriai, kiti darbuotojai pasirašytinai supažindinami su šia Tvarka kiekvienų mokslo metų pirmąją savaitę.
18. Tėvai su šia tvarka supažindinami tėvų susirinkimo metu.
19. Tvarka skelbiama mokyklos internetinėje svetainėje.

**TRAKŲ R. RŪDIŠKIŲ MUZIKOS MOKYKLOS BENDRUOMENĖS
REAGAVIMO Į PATYČIAS IR PAGALBOS JOMS ĮVYKUS
PLANAS**

Įtariant patyčias, vienas svarbių elementų yra tokio elgesio pasikartojimas. Žymėti pastebėtus faktus, kitų perduotą informaciją apie patyčias svarbu dėl šio reiškinio atskleidimo kitiems asmenims - vaikų tėvams, dalyko mokytojams, meno kolektyvų vadovams, koncertmeisteriams. Taip pat dėl patyčių masto mažėjimo įvertinimo.

PRANEŠIMO APIE PATYČIAS FORMA

Pranešimo data

Ugdymo įstaigos pavadinimas

Trakų r. Rūdiškių muzikos mokykla

Bendrieji duomenys:

Kam pranešta apie patyčias:	
Kas pranešė apie patyčias:	
Kada įvyko patyčios (data, val.):	
Kur įvyko patyčios:	
Kokia patyčių forma naudota ar įtariama, kad buvo naudota:	
<p><i>Fizinės:</i> vaiko užgauliojimas veiksmais (pargriovimas, įspyrimas, kumštelėjimas, spjaudymas, daiktų atiminėjimas ar gadinimas, plaukų pešiojimas ir pan.);</p> <p><i>Socialinės:</i> įvairūs gąsdinantys, bauginantys gestai, ignoravimas, siekiant parodyti, kad vaikas yra 1— nepageidaujamas ar atstumiamas;</p> <p><i>Elektroninės:</i> patyčios vykstančios elektroninėje erdvėje: socialiniuose tinkluose, kitose vietose internete, naudojant mobiliuosius telefonus (nemalonių žinučių arba elektroninių laiškų rašinėjimas, skaudinantis bendravimas pokalbių kambariuose, vaiko asmeninio gyvenimo detalių viešinimas, tapatybės pasisavinimas pan.).</p> <p> <i>Kiti pastebėjimai (įrašyti)</i></p>	
Ar yra žinomas tokio elgesio pasikartojimas	

Duomenys apie patyčių dalyvius:

Vaiko, patyrusio patyčias vardas, pavardė, amžius, klasė:	
Vaiko/-u, kuris tyčiojosi vardas, pavardė, amžius, klasė:	
Vaiko/-u, stebėjusio patyčias vardas, pavardė, amžius, klasė:	

Išsamesnė informacija apie įvykį:

Mokyklos dalyko mokytojo, meno kolektyvo vadovo, koncertmeisterio ar kito darbuotojo elgesys šioje patyčių situacijoje:

Veiksmų po įvykio, planas su: (pildo dalyko mokytojai, meno kolektyvų vadovai, koncertmeisteriai)

Vaiku patyrusiu patyčias:	
Vaiku, kuris tyčiojosi:	
Stebėtojais:	
Patyčių dalyvių tėvais:	
Kitais mokyklos darbuotojais:	
Kita (įrašyti):	